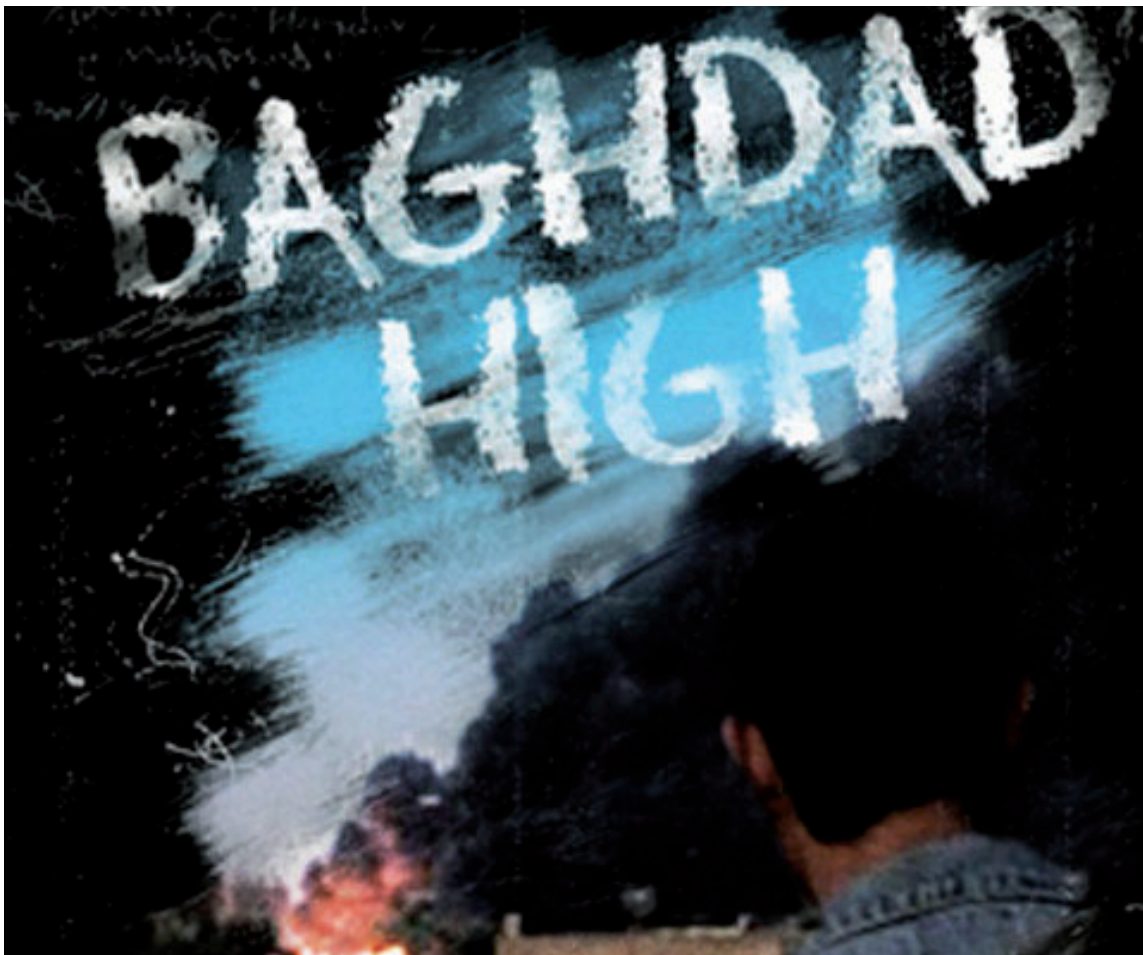

Boys from Baghdad High Docentenhandleiding

.....

Regie: Laura Winter, Ivan O'Mahoney
Jaar: 2008
Duur: 47 minuten

Tussenuren Pakket **Onderbouw**

4/1040 **Kindsoldaten**

Inleiding en leerdoelen

.....

Movies that Matter biedt u een lesbrief bij de film *Boys from Baghdad High*. Met deze lesbrief streeft Movies that Matter naar kennisoverdracht, maar ook naar bewustwording van leerlingen. Wij hopen dat de film en lesbrief uitnodigen tot gedachten en gesprekken over onder andere jongeren in conflictgebieden, mensenrechten en film als communicatiemiddel.

De lesbrief bestaat uit opdrachten en bronnen voor leerlingen en een handleiding voor de docent. In de docentenhandleiding treft u achtergrondinformatie bij de film. Deze informatie is uitgebreider dan de informatie die de leerlingen krijgen middels het bronnenblad. Ook bevat de docentenhandleiding antwoordsuggesties voor de opdrachten.

Leerlingen maken opdrachten ter voorbereiding van de film (opdracht 1 tot en met 3). Hierbij maken ze gebruik van de informatie uit het bronnenblad. Tijdens de vertoning van de film maken de leerlingen de zogenaamde kijkopdrachten (opdracht 4 tot en met 6). Ter verwerking maken de leerlingen na de film (een deel van) de opdrachten 7 tot en met 15.

Leerdoelen

De leerlingen kunnen:

- 1 Irak en Bagdad aanwijzen op een blinde kaart van het Midden-Oosten;
- 2 de drie grootste bevolkingsgroepen van Irak benoemen;
- 3 drie verschillen noemen tussen een democratie en een dictatuur;
- 4 drie redenen noemen waarom de Verenigde Staten in maart 2003 de oorlog aan Irak verklaarden;
- 5 zich inleven in de levens van de vier hoofdrolspelers;
- 6 drie mensenrechten noemen die tijdens de oorlog in Irak worden geschonden.

Filmbeschrijving

.....

Ali, Anmar, Hayder en Mohammed wonen in de Iraakse hoofdstad Bagdad. In deze stad, waar elke dag bommen vallen, de stroom regelmatig uitvalt en vrienden vluchten of om het leven komen, moeten de vier jongens hun eindexamen doen. Zij krijgen elk een camera om hun leven, hun familie en vrienden te filmen.

.....

Achtergronden

Geschiedenis van Irak

Tot aan de Eerste Wereldoorlog behoorde Irak, toen nog Mesopotamië geheten, tot het Ottomaanse Rijk. Dit rijk werd tussen de 14^e en 20ste eeuw bestuurd vanuit Turkije en omvatte grote delen van het huidige Midden-Oosten en Noord-Afrika. De Britten veroverden Mesopotamië in 1917 en bundelde de drie provincies Mosoel, Bagdad en Basra tot een koninkrijk: Irak. De gemengde bevolking, bestaande uit onder andere Koerden, soennieten, sjiieten, Turkmenen en christenen, werd gedwongen met elkaar samen te leven. Deze beslissing van de Engelsen heeft grotendeels de geschiedenis en de huidige situatie in Irak bepaald. Vooral de Koerden in het noorden hebben zich decennialang verzet tegen het feit dat zij werden bestuurd vanuit Bagdad. Het olierijke gebied waar de Koerden wonen, is de reden dat Bagdad controle over de regio wilde houden. Kans om zich los te maken van Irak kregen de Koerden niet: opstanden werden met geweld neergeslagen, en door middel van geweld en moordpartijen maakte de regering duidelijk geen opstandelingen te dulden. De Koerden hebben tot op de dag van vandaag geen eigen staat en vormen een minderheid in onder andere Irak, Iran, Turkije en Syrië.

Republiek

In 1958 bereidden de leden van verschillende politieke partijen een staatsgreep voor die ervoor moest zorgen dat de monarchie omver geworpen werd. Strategische gebouwen in Bagdad werden bezet, de koninklijke familie gaf zich over en de hoofdrolspelers werden doodgeschoten. Hiermee was de Republiek Irak een feit.

Al snel ontstond wrijving over de vraag wie president moest worden: Arif, die Irak het liefst onderdeel liet uitmaken van een grote Arabische natie. Of Qasim, die Irak liever wilde opbouwen tot een sterke staat, alvorens zich te verbinden met de Arabische wereld. Het werd Qasim. Lang duurde zijn presidentschap niet. Zijn gezag nam snel af, onder meer onder militairen, de conservatieve elite en de Koerdische minderheid. In 1963 werd hij doodgeschoten. Arif werd daardoor alsnog president.

Hoewel hij direct met zijn doel – de Arabische natiestaat – aan de slag ging, zag Arif al snel in dat de Koerden in het noorden zich afzetten tegen de Arabische eenheid. Hij besloot daarom zijn politiek te richten op een sterke Iraakse natiestaat. Na zijn dood werd Arif opgevolgd door zijn broer. Diens zwakke opstelling leidde ertoe dat de Ba'athpartij in 1968 opnieuw een staatsgreep pleegde. Hasan al-Bakr werd de nieuwe president, met Saddam Hoessein als belangrijkste tweede man.

Saddam Hoessein

Hasan al-Bakr en Saddam Hoessein wilden hun nieuwe regime met een schone lei beginnen en rekenden daarom af met voormalige tegenstanders: communisten, andersdenkende partijleden en Westers-georiënteerde zakenlieden en politici werden opgepakt en opgehangen. Het werd in deze fase van het regime al snel duidelijk dat Saddam meer macht had dan Hasan al-Bakr. Zo bracht hij in 1977 de volledige Iraakse oliepolitiek onder zijn controle: hij alleen bepaalde hoe hoog de productie moest zijn en hoe de inkomsten verdeeld werden. In het midden van de jaren zeventig

Achtergronden

ontving Irak jaarlijks acht miljard dollar uit deze sector. Dit geld werd besteed aan investeringen in huisvesting, gezondheidszorg en onderwijs. Veertig procent van de olie-inkomsten ging echter naar de wapenindustrie.

Toen Hasan al-Bakr in 1979 zijn aftreden bekend maakte, nam Saddam officieel de macht over. Saddam regeerde als dictator. Wie hem niet gehoorzaamde, werd vermoord. Vijfhonderd partijleden werden ter dood veroordeeld. Een half miljoen mensen, vooral intellectuelen, ontvluchtten halverwege de jaren tachtig Irak de intimidatie en terreur van Saddam. Wat vrouwen betreft was Saddam niet milder: in 1988 voerde hij een wet in die eremoorden legaliseerde. Dit betekende dat het mannen was toegestaan hun eigen vrouw of een vrouwelijk familielid te vermoorden op het moment dat zij de familie te schande maakte.

Oorlogen

Onder leiding van Saddam Hoessein zijn er diverse nationale en internationale oorlogen uitgevochten. Nadat in 1980 de betrekkingen tussen Iran en Irak waren verslechterd, voerde Saddam luchtaanvallen uit op het land. De Iraakse leider had zich echter vergist in de sterkte van zijn eigen leger en het verzet van de Iraniërs. In plaats van een korte aanval op Iran ontstond er een oorlog die acht jaar duurde. Het Westen steunde Irak met wapens en inlichtingen, maar ook Iran ontving wapens van de VS (om Amerikaanse gijzelaars vrij te krijgen) en van Israël. De oorlog werd pas beëindigd toen de Verenigde Naties in een resolutie beide landen opriep het geweld te staken. Er werd geen

overwinnaar uitgeroepen; de oorlog had aan beide zijden wel honderdduizenden slachtoffers geëist.

Op nationaal niveau maakte Saddam Hoessein in 1987 korte metten met de roep om zelfstandigheid van de Koerden. Iraakse veiligheidstroepen kregen de opdracht achtduizend Koerdische mannen en jongens op te pakken en te vermoorden. Ook deinsden de troepen er niet voor terug om chemische wapens in te zetten, waarbij in totaal vermoedelijk zestigduizend Koerden de dood vonden. Bovendien werd tachtig procent van de dorpen in het noorden met de grond gelijk gemaakt, werd de landbouw volledig vernietigd en werden overlevenden overgeplaatst naar dorpen die onder controle van de regering in Bagdad stonden.

De enorme schulden die Irak tijdens de oorlog met Iran had opgebouwd, maakten Saddam tot een bedelaar. De Iraakse leider smeekte zijn buurlanden Saudi-Arabië en Koeweit om hulp, maar toen zij weigerden werd Saddams houding richting beide landen steeds dreigender. Op 2 augustus 1990 beval hij zijn troepen Koeweit binnen te vallen en het land tot negentiende provincie uit te roepen. De Verenigde Staten reageerden meteen door een half miljoen Amerikaanse troepen naar Saudi-Arabië te sturen, van waaruit ze het Iraakse leger in Koeweit en Irak konden aanvallen. Ook werd er een internationale coalitie gevormd met steun van de Veiligheidsraad (Verenigde Naties). Tegen hun moderne wapens kon Saddam zich niet verdedigen. Op 28 februari 1991 werd een wapenstilstand getekend.

Achtergronden

Irak moest de onafhankelijkheid van Koeweit erkennen, herstelbetalingen doen en toegang verlenen aan wapeninspecteurs die in Irak op zoek wilden gaan naar bewijzen van programma's voor de ontwikkeling van nucleaire, chemische of biologische wapens. Toen zij deze wapens inderdaad aantroffen, voerden de Verenigde Staten opnieuw luchtaanvallen op Irak uit, met als doel de locaties waar de wapens opgeslagen lagen. Ook in 1998 werd Irak gebombardeerd door de Amerikanen, samen met de Britten. Deze zware bombardementen werden, ondanks internationale weerstand, uitgevoerd omdat de Amerikanen en de Britten van mening waren dat Irak de wapeninspecties van de Verenigde Naties onmogelijk maakte.

De aanloop

Op 11 september 2001 was de wereld getuige van een aanslag op Amerikaans grondgebied: 2 752 mensen uit tachtig verschillende landen vonden de dood toen twee gekaapte passagiersvliegtuigen het World Trade Centre in New York invlogen. Een derde vliegtuig werd het Pentagon in Washington ingestuurd. Een vierde vliegtuig stortte neer zonder het beoogde doel – het Witte Huis – te bereiken. Amerikaanse veiligheidsdiensten wezen al snel naar terroristennetwerk Al-Qaida. Als reactie op de aanslagen verklaarde president Bush *The War on Terror* en viel met het Amerikaanse leger Afghanistan binnen. Hier zou de leider van Al-Qaida, Osama bin Laden, wonen en zouden de terroristen van Al-Qaida worden getraind. Toen Bush eind oktober hoorde dat Al-Qaida bezig was nieuwe aanslagen te plannen waarbij waarschijnlijk

chemische wapens zouden worden gebruikt, meenden Bush dat Saddam Hoessein hieraan meewerkte.

Golfoorlog II (2003-2010)

De Veiligheidsraad van de Verenigde Naties eiste dat Irak zou meewerken aan wapeninspecties. Twee speciale teams van wapeninspecteurs gingen daarom in Irak op zoek naar nucleaire, biologische en chemische wapens. Begin maart 2003 vertelden zij de wereld dat ze nergens wapens hadden gevonden. De Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk waren echter van mening dat Saddam onvoldoende had meegewerkt aan de wapeninspecties. Ondanks bezwaren van de VN-Veiligheidsraad gingen zij op 20 maart 2003 over tot de aanval. Hun argumenten: de massavernietigingswapens van Irak vormen een rechtstreekse bedreiging voor de wereld; er bestaan banden tussen Saddam en Al-Qaida; en Saddam bedriegt de VN-Wapeninspecteurs.

De Irak-oorlog in het kort

Na ruim een maand van massale Amerikaanse bombardementen en grondgevechten, verklaart de Amerikaanse president Bush op 1 mei 2003 dat de belangrijkste gevechten achter de rug zijn. Het regime van Saddam Hoessein is gevallen, Bagdad is in handen van de Amerikanen en de Britten hebben het zuiden van het land onder controle. Alleen van de massavernietigingswapens en Saddam Hoessein is nog geen spoor.

Nu stap één van de missie – omverwerping van de dictatuur – is gezet, stellen de Amerikanen zich ten doel de Iraakse economie te ontwikkelen en de democratie te vestigen. Op 13 juli wordt daarom een Iraakse bestuursraad aangesteld, die de bevolkingssamenstelling weerspiegelt: dertien sjiïeten, vijf soennieten, vijf Koerden, één

christen en één Turkmeen. Deze bestuursraad zou tot aan de verkiezingen in samenwerking met de Amerikanen het beleid gaan bepalen, een nieuwe grondwet opstellen en de begroting voor het jaar 2004 maken.

Hoewel de Amerikanen aanvankelijk goede successen boeken bij de politieke wederopbouw, slagen zij er niet in de chaos in het land weg te nemen. Plunderingen, aanslagen en geweld tussen de Koerden, soennieten en sjiïeten onderling en tegen de aanwezige Amerikanen zijn aan de orde van de dag. Een van de oorzaken van de onrust kan worden gevonden in het feit dat de soennieten het er niet mee eens zijn dat de sjiïeten nu ook aan de macht zijn. Sinds de oprichting van de staat Irak waren de touwtjes altijd in handen geweest van de soennitische minderheid. Daarnaast plegen fanatieke aanhangers van Saddam Hoessein in Irak aanslagen op Amerikanen en eenieder die met hen samenwerkt.

In september erkent president Bush de situatie niet meer onder controle te hebben en vraagt de Verenigde Naties om hulp. Zij beslissen dat de bestuurlijke verantwoordelijkheden en bevoegdheden zo snel mogelijk aan de Iraakse bevolking moeten worden overgedragen. Ook willen zij politiemensen trainen om de veiligheid van burgers op straat te verbeteren.

De arrestatie van Saddam Hoessein laat op zich wachten tot december 2003. In een kelder onder een boerderij vlakbij zijn geboortestad Tikrit wordt de ex-dictator door de Amerikaanse militairen

Golfoorlog II (2003-2010)

.....

gevonden en overgebracht naar een basis vlakbij Bagdad. Na een proces van drie jaar, wordt Saddam in november 2006 schuldig bevonden aan misdaden tegen de menselijkheid en genocide en veroordeeld tot de doodstraf. Dit vonnis wordt een maand later voltrokken.

De massavernietigingswapens die president Bush als motief voor de oorlog had gebruikt, zijn nooit gevonden. De zoektocht wordt in januari 2005 definitief gestaakt. Het andere argument voor de oorlog, de link tussen Saddam en Al-Qaida, wordt in juli 2004 ontkracht: de Amerikaanse regering gelooft niet langer in een link tussen Al-Qaida en Irak. Op 30 januari 2005 zijn er voor het eerst in vijftig jaar verkiezingen waarbij burgers uit verschillende politieke partijen kunnen kiezen. Meer dan acht miljoen Irakezen brengen hun stem uit, waarmee volgens president Bush wordt aangetoond dat de Iraakse bevolking de anti-democratische ideologie van de terroristen de rug toekent. Uit onvrede over de Amerikaanse bezetting, gaan echter maar weinig soennieten naar de stembus. Hierdoor behalen de sjiitische partijen 140 van de 275 zetels in het parlement. De Koerden behalen 75 zetels, de overige twintig zetels worden verdeeld onder negen kleine partijen. De Koerd Jalal Talabani wordt president.

In die periode lijkt Irak af te glijden naar een burgeroorlog. Dagelijks vinden burgers bij vuurgevechten en (zelf)moordaanslagen de dood. President Bush ontkent echter dat er een burgeroorlog aan de gang is. Toch besluit hij in januari 2007 dertigduizend extra militairen naar

Irak te sturen. Van hen wordt verlangd de sjiiten en soennieten van elkaar weg te houden, zodat het geweld zal afnemen.

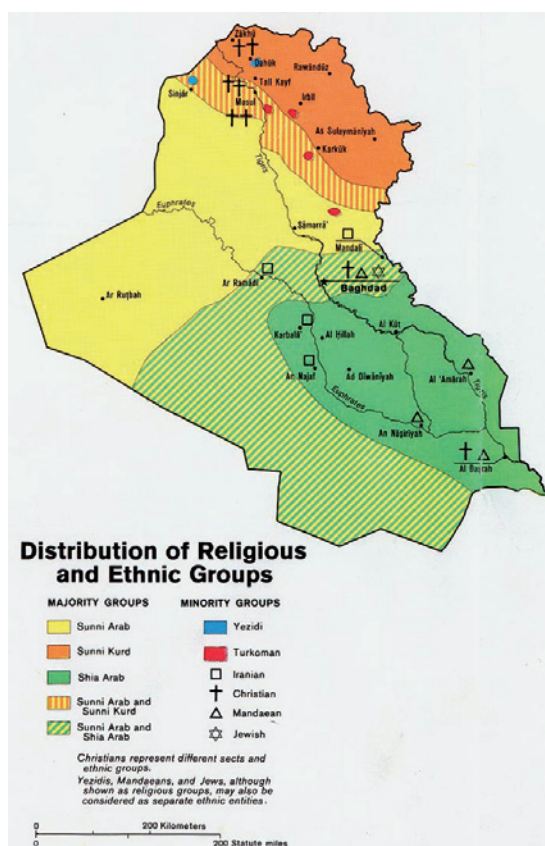
De afloop

Sinds augustus 2010 zijn alle Amerikaanse gevechtstroepen weg uit Irak. Er zijn 56.000 militairen achtergebleven om het Iraakse leger te adviseren. Zij zullen Irak in januari 2012 verlaten. De terugtrekking van het Amerikaanse leger betekent niet dat zij de oorlog hebben gewonnen, maar ook niet dat er vrede is in Irak. Hoewel de veiligheidssituatie de laatste jaren is verbeterd, worden nog bijna dagelijks aanslagen gepleegd. In het land heerst opluchting dat de Amerikanen zijn teruggekeerd naar hun eigen land, maar ook woede en angst voor de toekomst. Angst dat het geweld van Al-Qaida en opstandige milities weer terugkomt, angst dat het Iraakse leger niet in staat is dat geweld te stoppen. Met de terugtrekking lijkt Amerika dan ook een risico te nemen. Het Amerikaanse volk heeft echter laten weten de oorlog niet meer te steunen. Zij willen niets meer met Irak te maken hebben.

Bevolkingsgroepen

Moslims

Soennieten en sjiieten zijn beide moslims, maar behoren tot verschillende stromingen binnen dit geloof. Geschat wordt dat binnen de islamitische wereld, die zich uitstrekt van Marokko tot Indonesië, 85 procent van de moslims tot de soennitische islam behoort, en 10 procent tot de sjiitische islam. Hoewel de soennieten (35 procent) in Irak in de minderheid zijn, hebben zij tot 2003 de macht in handen (Saddam was ook soenniet). Bij de eerste democratische verkiezingen in 2005 verandert dit. De sjiieten (65 procent van de bevolking) behalen een meerderheid van de zetels in het parlement. In de chaos van de oorlog leidt dit voor het eerst in de geschiedenis tot spanningen binnen de geloofsgemeenschappen. De situatie loopt uit de hand als eind februari 2006 de Gouden Moskee in de Iraakse stad Samarra wordt verwoest bij een bomaanslag, gepleegd door soennieten. Duizend sjiieten worden daarbij gedood. De sjiieten worden door hun geestelijk leider, grootayatollah Ali Sistani, opgeroepen geen wraak te nemen en het hoofd koel te houden. Toch kan niet worden voorkomen dat er in enkele gemengde woonwijken in Bagdad etnische zuiveringen plaatsvinden. In mei 2007 wordt daarom met behulp van Amerikaans militairen een 3,5 meter hoge muur om de soennitische wijk Adhamiyah gebouwd. De bewoners moeten op deze manier tegen aanslagen van sjiieten worden beschermd. De bewoners zelf protesteren. De muur zou volgens hen leiden tot een nog grotere kloof tussen de geloofsgemeenschappen, en elke kans op verzoening tussen de beide islamitische stromingen tegengaan.

Christenen

Vóór het begin van de Tweede Golfoorlog woonden er 1,4 miljoen christenen in Irak. Hoewel zij een minderheid vormden tussen de moslims, leefden zij rustig en vredig. Saddam Hoessein vertrouwde de christenen en benoemde velen van hen tot kok, chauffeur en ober in zijn paleizen. Daarbij zorgde hij er ook voor dat niemand de christenen aanviel.

Bevolkingsgroepen

Na de val van Saddam in 2003 werden de christenen en kerken doelwit van zowel soennitische als sjiiitische aanslagen. De meerderheid van de bevolking zag hen als ongelovigen en als handlangers van Amerika. Nu Saddam Hoessein er niet meer was om de christenen te beschermen, vluchtte ruim een miljoen van hen naar het buitenland.

Koerden

Koerden zijn een volk, bestaande uit ongeveer 30 miljoen mensen, die verspreid over verschillende landen wonen. Negentig procent van de Koerden behoort tot de soennitische islam. De Koerden hebben hun eigen taal en cultuur. De naar schatting vijf miljoen Koerden in Irak wonen voornamelijk in het noorden. In 1992 zijn de provincies Arbil, Duhok en Sulamaniya uitgeroepen tot de Koerdisch Autonome Regio. Deze regio heeft een eigen parlement en is in de praktijk onafhankelijk van de Iraakse regering, maar wettelijk nog wel onderdeel van Irak. De spanningen tussen Bagdad en de Koerden liepen onder het leiderschap van Saddam Hoessein vaak hoog op. Onder zijn regime vonden ruim tweehonderdduizend Koerden de dood. Na de val van de dictator wraakten de Koerden de soennieten, vanwege hun steun aan de partij van Saddam Hoessein. Het etnische onderscheid tussen Koerd en Arabier bleek stekker dan hun soennitische verwantschap. Het aantal aanslagen, ontvoeringen en moorden tussen beide groepen loopt in de honderden.

Schending van mensenrechten

Gevangenen

Duizenden Irakezen zitten zonder enige vorm van proces in de gevangenis. De gevangenen zijn overvol en de omstandigheden voor de mensen zijn slecht. Een groot deel van de gevangenen heeft gezondheidsproblemen. Ook worden zij gefolterd en mishandeld. De meeste gevangenen zijn soennitische Arabieren uit het midden, westen en noordwesten van Irak. Zij werden gearresteerd omdat zij werden verdacht van steun aan de milities die tijdens de oorlog tegen het Iraakse leger en de Amerikanen vochten. Tijdens de oorlog hadden de Amerikanen de leiding over de Iraakse gevangenen. Medio 2010 werd de controle aan de Iraakse regering overgedragen. Amnesty International eiste verschillende keren, van zowel de Amerikaanse als de Iraakse regering, dat een aantal gevangenen zou worden vrijgelaten, tenzij er bewijs was dat de gevangenen misdaden hadden begaan. Hier is tot op heden geen gehoor aan gegeven.

Doodstraf

Irak hanteert de doodstraf. In 2009 rapporteerde Amnesty International dat ten minste elfhonderd gevangenen in afwachting zouden zijn van de doodstraf. De meesten van hen kregen geen eerlijk strafproces. De Iraakse autoriteiten geven geen informatie over de terechtstellingen, maar volgens Amnesty vonden er in 2009 minstens 120 executies plaats.

Boys from Baghdad High – Antwoordmodel

Opdrachten voorafgaand aan de film

Opdracht 1

- A** Zoek op de kaart waar Irak ligt.
Welke buurlanden heeft het land?
Iran, Koeweit, Syrië, Turkije, Saudi-Arabië en Jordanië
- B** Welke bevolkingsgroepen wonen in Irak?
Moslims (onder te verdelen in soennieten en sjiieten), Koerden (van wie de meesten soennitische moslims zijn), christenen (van wie de meesten Arabischstalig zijn), Turkmenen.
- C** Hoe zijn de drie grootste bevolkingsgroepen over het land verdeeld?
De sjiieten (60%) wonen voornamelijk in het zuidoosten van Irak. Soennieten (32%) wonen in de soennitische driehoek: een gebied dat zich uitstrekt van Bagdad tot Tikrit en Ar Ramadi in het westen van het land. Rond de vijf miljoen Koerden (15-20%, overlap met Soennieten) wonen met name in het noorden (Koerdisch Autonome Regio).
- D** Hoe zijn deze bevolkingsgroepen over Bagdad verdeeld?
De meeste woonwijken in Bagdad zijn gemengd. Er zijn wel overwegend soennitische wijken, zoals de wijk Mansour en grotendeels sjiitische wijken: Sadr City en Al-Jadida.

Opdracht 2

- A** In 2003 verklaarden de Verenigde Staten de oorlog aan Irak. Welke drie redenen had toenmalig president George W. Bush hiervoor?
De aanwezigheid van massavernietigingswapens; er bestaan banden

tussen Saddam en Al-Qaida; en Saddam bedriegt de VN-Wapeninspecteurs.

- B** Welke mening had de Nederlandse regering over deze aanval op Irak?
Nederland gaf politieke steun aan de oorlog tegen Irak. Het argument van oud-premier Jan Peter Balkenende was dat de agressor (Saddam Hoessein), die in het bezit zou zijn van massavernietigingswapens, ontwapend moest worden. De Nederlandse regering stuurde geen militairen tijdens de oorlogsfase. In een latere fase werden wel Nederlandse militairen uitgezonden, voor de opbouw van het land.
- C** Ruim 3.500 Amerikaanse soldaten sneuvelden in Irak.
Hoeveel Iraakse burgers kwamen om?
Stand november 2010: tussen de 98.585 en 107.594. Kijk voor actuele aantallen op www.iraqbodycount.org.

Opdracht 3

- Een dictatuur is een regeringsvorm waarin de absolute macht over een land bij één persoon of een kleine groep mensen ligt.
- A** Irak was tot 2003 een dictatuur. Hoe heette de dictator? *Saddam Hoessein*
- B** Schrijf vijf begrippen op die met dictatuur te maken hebben. Vergelijk deze vervolgens met een klasgenoot. Welke overeenkomsten zijn er?
Bijvoorbeeld: Ondemocratisch, alleenheerser, onderdrukking, autocratie, eenpartijstaat.
- C** Welke regeringsvorm heeft Irak nu?
Parlementaire democratie (hoewel deze zeer gebrekkig functioneert en velen twijfelen aan de democratische legitimiteit ervan).

.....

Kijkopdrachten

Kijkopdracht 4

De vier jongens hebben allemaal een ander geloof.
Waar kun je dit aan zien?

*De familie van de Christelijke Anmar draagt geen
hoofddoek en viert Kerst. Verder zijn er geen
uiterlijke verschillen waar te nemen.*

Kijkopdracht 5

Kijk goed naar de schoolklas. Wat valt je op?

Alleen maar jongens.

Kijkopdracht 6

Kijk goed naar de jongens. Welke emoties zie je?

Bang, verdrietig, blij, verveeld, zenuwachtig.

Na afloop van de film

Opdracht 7

- A** E-mail een afwezige klasgenoot over de documentaire die jullie vandaag in de klas gezien hebben. Beschrijf daarin wat je van de documentaire vond. Vond je hem bijvoorbeeld shockerend, indrukwekkend of herkenbaar?
- B** Wat is je het meest bijgebleven?
- C** Had je voor het zien van de documentaire enig idee hoe het leven van jongeren in Bagdad eruit zou zien?

Opdracht 8

- A** Vergelijk je eigen leven met dat van Ali, Anmar, Hayder en Mohammed. Wat zijn de verschillen?
In Nederland kun je veilig over straat lopen, de stroom valt bijna nooit uit, iedereen heeft een paspoort, je hoeft niet te vluchten voor geweld.
- B** Welke overeenkomsten zijn er?
Luisteren naar muziek, verliefd zijn, samen sporten, huiswerk maken, examens, mobieltjes, vrienden bezoeken.

.....

Opdracht 9

Maak gebruik van het bronnenblad, in het bijzonder de paragraaf over de Tweede Golfoorlog.

De Verenigde Naties (VN) zijn in 1945 opgericht om wereldwijd de vrede te bewaren, samen te werken op economisch gebied en de wereldveiligheid te bevorderen. 192 landen zijn lid van de Verenigde Naties. Hoewel de VN Irak niet wilden aanvallen, deed de Amerikaanse president George W. Bush dit toch.

Stelling: De Amerikaanse president George W. Bush had goede argumenten om Irak aan te vallen.

A Beschrijf in tien zinnen of je het hiermee eens bent of niet. Onderbouw je antwoord.

Suggesties voor: *Saddam Hoessein was een dictator die moest worden verdreven; al eerder had Saddam de wereld getoond dat hij er niet voor terugdeinsde massavernietigingswapens in te zetten.*

Suggesties tegen: *er waren geen massavernietigingswapens door de wapeninspecteurs gevonden; de banden tussen Saddam Hoessein en Al-Qaida waren niet bewezen.*

Stelling: De Verenigde Naties hadden George W. Bush moeten tegenhouden.

B Beschrijf in tien zinnen of je het hiermee eens bent of niet. Onderbouw je antwoord.

Suggesties voor: *zolang er geen bewijs van de aanwezigheid van massavernietigingswapens en banden met Al-Qaida was, hadden de VN sancties moeten opleggen aan landen die de wereldvrede zouden verstoren. De VS zijn lid van de VN. Als leden niet doen wat de VN*

zeggen, moeten ze uit de VN.

Suggesties tegen: *de VS waren op eigen grond aangevallen en mochten hun burgers beschermen voor nog meer aanslagen. Een land heeft zijn eigen verantwoordelijkheid, de VN kunnen niets verbieden.*

Opdracht 10

A Volgens de documentaire ontvluchtten in 2006 dagelijks tweeduizend Irakezen huis en haard. Zij zochten een veilige plek en lieten alles achter: vrienden, school en hun huis. Wat zou jij het meeste missen als je moest vluchten?

B Ali noemt het leven in de stad Arbil saai. Hij mist de actie van Bagdad. Wat vind je ervan dat hij dit zegt?

C Mohammed zakt voor zijn eindexamen en moet het jaar overdoen. Liever wil hij naar het buitenland. Schrijf hem een (Engelse) e-mail van tien zinnen met daarin je advies over wat jij zou doen.

Opdracht 11

In december 2003 werd Saddam Hoessein gevonden in een kelder onder een schuur van een boerderij en door de Amerikanen gearresteerd.

A Zoek in het bronnenblad op waar de dictator voor werd aangeklaagd.
Misdaden tegen de menselijkheid, genocide, oorlogsmisdaden.

B Tijdens de rechtszitting schreeuwde Saddam: 'Dit is theater, dit is geen eerlijk proces.' Ook Amnesty International geeft aan dat de rechtszaak niet eerlijk verloopt. Zoek in het bronnenblad twee argumenten op die Saddam

-
- Hoessein noemt, en twee die Amnesty noemt.
- Amnesty:**
- 1: Doordat de politiek zich met het proces bemoeide, was de rechtbank partijdig en niet onafhankelijk.
 - 2: Het hof beschermde de advocaten van Saddam niet goed. Drie van hen werden tijdens het proces vermoord.
 - 3: Saddam Hoessein had in het eerste jaar na zijn arrestatie geen toegang tot juridisch advies.
 - 4: Vragen van zijn advocaten werden door de rechtbank niet goed beantwoord.
- Saddam Hoessein:**
- 1: De Amerikanen zouden hem in de gevangenis gemarteld hebben. (Bewijs is hiervoor nooit gevonden.)
 - 2: De Iraakse rechtbank zou te veel naar de wensen van de Amerikanen luisteren.
- C** Amnesty International is in alle situaties tegen de doodstraf. Geef twee argumenten die Amnesty gebruikt om haar standpunt te onderbouwen.
1. De Universele Verklaring van de Rechten van de Mens verbiedt 'wrede, onmenselijke en vernederende behandeling of bestraffing'. Dat is allemaal van toepassing op de doodstraf, hoe 'menselijk' de doodstraf ook wordt uitgevoerd.
 2. Wanneer iemand de doodstraf heeft gekregen, kan die straf niet meer worden teruggedraaid.
 3. Amnesty vindt dat je mensen die een misdrijf gepleegd hebben niet de doodstraf mag geven met het argument dat hij dan in de toekomst niets meer zal doen. Straffen is nodig als er een misdaad gepleegd is, maar je kunt niet iemand straffen voor iets wat hij nog niet gedaan heeft.
 4. Bovendien zijn straffen in het moderne
- rechtsstelsel niet bedoeld als wraak, maar als signaal aan de samenleving én als middel om de dader te dwingen tot verbetering van zijn gedrag.*
- D** Eind 2006 werd Saddam Hoessein schuldig bevonden en werd hem de doodstraf opgelegd. Nederland is tegen de doodstraf, maar premier Balkenende toonde begrip voor het doodvonnis. 'Het vonnis past bij de schrikdaden van Saddam Hoessein.' Ben je het met Jan Peter Balkenende eens? Onderbouw je antwoord.
- Opdracht 12**
- Bron 1: 'Daar komt de democratie'. NRC Handelsblad, Patrick Chappate
- A** Beschrijf wat je ziet in bron 1.
Suggestie: Dat het voor de bewoners van Bagdad moeilijk te geloven zal zijn dat hun situatie zal verbeteren met behulp van bommen.
- B** Met welke scène in de documentaire is deze cartoon te vergelijken?
De scène waarin Hayder voor zijn proefwerk Arabisch moet leren, maar dat hij wordt gestoord door bominslagen.
- C** De Amerikanen beloofden de Iraakse bevolking democratie te brengen. Wat vind je, hebben ze dit op de juiste manier aangepakt? Waarom vind je dat?
- D** Begin maart 2010 waren er parlementsverkiezingen in Irak. Zoek op internet hoe deze zijn verlopen. Zesduizend Irakezen, verspreid over 86 partijen, hadden zich verkiesbaar gesteld voor een van de 325 parlementszetels. Om te voorkomen dat mensen naar de stembus gingen, werden talloze
-

.....

aanslagen gepleegd. 38 mensen vonden hierbij de dood. Miljoenen Irakezen lieten zich niet door het geweld weerhouden om hun stem uit te brengen. De uitslag liet op zich wachten tot het einde van de maand. Allawi, leider van de sjiitische partij, won 91 zetels. Dit waren er twee meer dan de premier van dat moment, Nouri al-Maliki. Geruchten over verkiezingsfraude en weggegooide stembiljetten leidden ertoe dat de stemmen in mei herteld werden. Ook hier kwam Allawi weer als winnaar uit de bus. Het duurde tot november 2010 voordat er een coalitie was. Omdat Allawi niet met al-Maliki wilde samenwerken kwam de sjiitische partij twee zetels tekort voor een meerderheid in het parlement. Toen uiteindelijk de Koerden zich achter al-Maliki schaarden, ging het premierschap aan Allawi voorbij.

Opdracht 13

Lees de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens in de reader of op de site van Young Amnesty (http://www.youngamnesty.nl/scholieren_info#uvrm) en daarna onderstaande beschrijvingen van situaties in de film. Welke mensenrechten komen (direct en/of indirect) aan de orde?

- A** Als Mohammed zijn diploma haalt wil hij Irak verlaten en naar de Oekraïne verhuizen (34.30 minuten). Hij heeft echter weinig geld en geen paspoort. Welk mensenrecht ontbreekt hem?
Artikel 6: Je hebt het recht erkend te worden voor de wet.
Artikel 15: Je hebt recht op een nationaliteit.
- B** Anmar is christen en bang dat soennieten of sjiieten zijn school binnendringen en hem doden.
-

Koerd Ali vlucht naar het noorden van het land. Ook soennieten en sjiieten zijn bang voor elkaar en plegen aanslagen op elkaars moskeeën en woningen. Welk mensenrecht ontnemen zij elkaar?

Artikel 18: Je mag je eigen godsdienst kiezen en daarnaar leven.

- C** De vriend van Anmar kreeg een granaatscherf in zijn been, Mohammeds vriend kwam om het leven door een granaatbom. De jongens worden alle vier met de auto naar school gebracht, uit angst op straat te worden ontvoerd of doodgeschoten. Ook bij elkaar op bezoek gaan brengt risico's met zich mee. Aan welk mensenrecht ontbreekt het de bewoners van Bagdad?

Artikel 3: Je hebt het recht op leven, op vrijheid en veiligheid.

- D** Zijn er volgens jou nog andere mensenrechten die geschonden worden in het leven van de jongeren in Irak? Welke? Waarom?

.....

Opdracht 14

Schrijf een recensie bij de documentaire. De recensie moet minimaal een half A4'tje lang zijn. Bedenk voor je gaat schrijven wat je van de documentaire vindt (het verhaal, de boodschap, de filmische aspecten). De recensie is bedoeld voor leeftijdgenoten.

Je recensie bestaat uit drie onderdelen:

- 1 Een beschrijving waar de documentaire over gaat, zonder het einde te verklappen!
- 2 Wat je opvallend vond aan de documentaire. Dit onderbouw je met voorbeelden en argumenten. Je kunt bijvoorbeeld schrijven dat de documentaire heel spannend was, of dat hij nogal saai was. Je kunt uitleggen waarom je dit vindt met behulp van scènes uit de documentaire. Maar je kunt ook schrijven over de kleuren in de documentaire, het camerawerk of de muziek. Kijk ook nog eens naar de kijktips op bladzijde twee!
- 3 Je mening over de documentaire. Je maakt duidelijk waarom de lezer de documentaire moet gaan zien, of waarom juist niet. Overtuig de lezer met een knallend einde! Geef ook een beoordeling in de vorm van sterren: 1 ster is heel slecht, 5 sterren is zeer goed.

Opdracht 15

Bekijk de leerdoelen aan het begin van dit opdrachtenblad.

- A** In hoeverre heb je deze doelen bereikt?
- B** Wat heb je verder geleerd van de film en het lesmateriaal?
-

Extra opdracht

Film gedurende een week je eigen leven. Film je gezin, je huis, je hobby's, als je onderweg bent, je schoolklas. Vergelijk je film met die van Ali, Mohammed, Hayder en Anmar. Bespreek de verschillen en overeenkomsten met je klas.

Bronnen en links

.....

www.amnesty.nl/landenpagina

www.amnesty.nl/encyclopedia

Amnesty International (2010), New order, same abuses. Beschikbaar op: <http://www.amnesty.org/en/library/asset/MDE14/006/2010/en/c7df062b-5d4c-4820-9f14-a4977f863666/mde140062010en.pdf>

http://articles.cnn.com/2003-10-29/us/wtc.deaths_1_death-toll-world-trade-center-names?_s=PM:US

Tripp, C. (2002), Irak, een geschiedenis, Bulaaq Amsterdam

CIA The World Factbook (2010). Iraq. Beschikbaar op :
<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/>

Boom, J. (2006), De contouren van een burgeroorlog. Beschikbaar op: <http://www.groene.nl/2006/9/de-contouren-van-een-burgeroorlog>

Iraqi Body Count (2010), Documented civilian deaths from violence. Beschikbaar op: <http://icasualties.org>

.....

Janssen, M. (2010), Christenen vrezen nieuwe burgeroorlog. Beschikbaar op: <http://www.frieschdagblad.nl/index.asp?artID=52350>

Grunsvan, van M. (2010), Exit onbekwame bezetter. Beschikbaar op: <http://www.groene.nl/2010/35/exit-onbekwame-bezetter>

Universele Verklaring van de Rechten van de Mens

De Universele Verklaring van de Rechten van de Mens is aangenomen door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties om de basisrechten van de mens te omschrijven. In de verklaring staan de rechten die ieder mens altijd en overal zou moeten hebben. De volledige tekst is te lezen op www.amnesty.nl/uvrm.

-
1. Iedereen wordt vrij en met gelijke rechten geboren.	van je afnemen.
2. De mensenrechten gelden voor iedereen, waar ook ter wereld.	18. Je mag je eigen godsdienst kiezen en daarnaar leven.
3. Je hebt recht op leven, op vrijheid en op veiligheid.	19. Je hebt het recht om uit te komen voor je eigen mening.
4. Slavernij is verboden.	20. Je mag lid worden van een vereniging en een vereniging oprichten. Niemand mag je dwingen om bij een vereniging te horen.
5. Martelen is verboden.	21. Iedereen mag meedoen aan de verkiezingen voor het landsbestuur en zichzelf daarvoor verkiesbaar stellen. Het volk kiest de regering in democratische verkiezingen.
6. Je hebt het recht om erkend te worden voor de wet.	22. Je hebt recht op de economische, culturele en sociale voorzieningen in je land. Arme landen hebben recht op internationale hulp.
7. De wet is voor iedereen gelijk en moet iedereen gelijke bescherming bieden.	23. Je hebt recht op werk naar keuze, met een eerlijk loon. Je mag lid worden van een vakbond.
8. Als je onrecht wordt aangedaan, heb je recht op bescherming.	24. Je hebt recht op rust en vrije tijd.
9. Je mag niet zomaar worden opgesloten, of het land uitgezet.	25. Je hebt recht op genoeg inkomen om van te leven. Als je niet voor jezelf kunt zorgen, moet de overheid dat doen.
10. Als je terecht moet staan, heb je recht op een eerlijke en openbare rechtszaak met een onafhankelijke rechter.	26. Je hebt recht op onderwijs.
11. Je bent onschuldig tot het tegendeel is bewezen. Je daden kunnen niet achteraf strafbaar worden gesteld.	27. Je hebt het recht om te genieten van kunst en cultuur.
12. Je hebt recht op privacy en op bescherming van je goede naam.	28. Landen moeten ervoor zorgen dat de mensenrechten kunnen worden nageleefd.
13. Je mag je vrij verplaatsen in je eigen land. Je mag ieder land (ook je eigen) verlaten.	29. Je hebt plichten om ervoor te zorgen dat de rechten van andere mensen kunnen worden nageleefd. De wetten in je land mogen niet in strijd zijn met de mensenrechten.
14. Je mag vluchten naar een ander land, als je mensenrechten worden bedreigd.	30. Geen van deze rechten mag worden misbruikt om de mensenrechten te vernietigen.
15. Je hebt recht op een nationaliteit.	
16. Je mag trouwen met wie je wilt en een gezin stichten.	
17. Je hebt recht op bezit, dat mag niemand zomaar	
-

Amnesty International

Amnesty International

is een internationale organisatie die zich inzet voor de rechten van de mens. Over de hele wereld heeft Amnesty 2,8 miljoen leden en aanhangers. Het hoofdkantoor staat in Londen. Daar worden de gegevens van over de hele wereld verzameld en bereiden de medewerkers de internationale acties van Amnesty voor. In bijna honderd landen zijn er afdelingen van Amnesty International, ook in Nederland.

Amnesty International is onafhankelijk. Acties en onderzoek worden betaald door leden en mensen die geld geven. Amnesty wil voor onderzoek en actie geen subsidie van de overheid, want als je geld krijgt van de overheid is het minder makkelijk om die overheid te bekritisieren als dat nodig mocht zijn.

Amnesty International is onpartijdig. Dat wil zeggen dat het voor Amnesty geen verschil maakt in welk land de mensenrechten geschonden worden. Mensenrechten gelden voor iedereen. Als die rechten geschonden worden, door welke regering dan ook, dan voert Amnesty daar actie tegen. Het zou tenslotte erg ongeloofwaardig zijn wanneer je van het ene land wel wat zegt en in het andere geval doet alsof je neus bloedt.

Movies that matter

Movies that Matter

is een internationaal expertisecentrum op het gebied van film en mensenrechten. Het organiseert het jaarlijkse Movies that Matter Film Festival en een maandelijks film- en debatprogramma in tien Nederlandse filmtheaters en speciale internationale vertoningen.

Movies that Matter is er ook voor scholen! Wij helpen films uit te zoeken wanneer u specifieke onderwerpen op school wilt behandelen, geven filmadvies voor verschillende niveaus en leeftijden, en helpen de vertoningen mogelijk te maken.

Movies that Matter @ school richt zich in eerste instantie op (alle niveaus van) het voortgezet onderwijs. Voor het primair onderwijs zijn enkele titels beschikbaar.

Colofon

Redactie

Hanna Hilhorst, Katie de Haan

Eindredactie

Marcus Eshuis en Amnesty International

Ontwerp

Sazza

Vormgeving

Gezamenlijk Corvee

Movies that Matter Educatie

Margreet Cornelius (productie)

Sabrine Pouwels, (didactiek)

Mirjam van Campen (projectcoördinator)

Movies that Matter

Postbus 1968

1000 BZ Amsterdam

tel. (020) 77 33 624

educatie@moviesthatmatter.nl

Stichting Movies that Matter wordt ondersteund

door Amnesty International, V-fonds,

CultuurParticipatie, Democratie en Media, SNS

Reaal en VSB fonds.

Alleen te gebruiken voor educatieve doeleinden.

